

Bela smrt nima voznega reda

Zima v gorah **Planinska zveza Slovenije** opozarja, da je v visokogorju še vedno preveč ljudi brez izkušenj in znanja

»Zimski obisk gora zaznamujejo nižje temperature, krajši dan, zaprte **planinske kočice**, specifične snežne razmere, pogosto tudi močan veter, zato odhod v gore pozimi zahteva natančno načrtovanje, mnogo izkušenj in več opreme kot poleti,« je **Planinska zveza Slovenije (PZS)** opozorila na novinarski konferenci, ki jo je ob začetku zimske sezone v gorah pred dnevi pripravila na zimski Pokljuki.

TINA HORVAT

Sneg je že dodobra prekril gorski svet in v visokogorju je že prava zima. A lepote zasneženih gora številnim obiskovalcem prinašajo tudi številne pasti, saj so razmere pozimi veliko bolj zahtevne in nepredvidljive kot v toplejših mesecih. »Zasnežene gore postajajo vedno večji magnet in hoja v hribe pozimi je zadnje čase zelo v modi. To je sicer zelo lepo, a vse preveč se jih niti ne zaveda vseh nevarnosti, ki pozimi prežijo na njih. Mnogi so zamenjali stadione in telovadnice za gore in že ob prvem snegu drivajo v hribe. Vendar se sploh ne zavedajo, v kaj se podajajo. Pozimi je še posebej pomemben spoštljiv odnos do gora, tega pa se ne da naučiti na hitro. Predvsem je pomembna dobra priprava, saj se nobena zares lepa zimska tura v resnici ne začne na izhodišču, ampak že prej, doma,« je dejal podpredsednik **PZS**

in inštruktor planinske vzgoje Martin Šolar.

Na **PZS** poudarjajo, da se kljub njihovim stalnim opozorilom,

da se pozimi močno povečajo nevarnosti ob obiskovanju gora, še vedno dogajajo bizarne nesreče, kakršna se je na primer zgodila nedavno, ko se je tuji pohodnik odpravil na bivačiranje v poletni opremi. »Takšne in tudi najhujše nesreče so posledica slabe opreme in neznanja. Oprema v gorah rešuje življenja! Glavnina ljubiteljev gora se tega že dobro zaveda in se pozimi odpravlja v gore odgovorno, a še vedno je preveč posameznikov brez vsakršnih izkušenj in znanja, mnogi se odpravijo v gore potem, ko na družbenih omrežjih vidijo vabljive fotografije prelepih zimskih prizorov. Letos tako gorski reševalci po številu intervencij že lovimo lanski nečastni rekord,« je razložil strokovni sodelavec **PZS**, alpinistični inštruktor in gorski reševalec Matjaž Šerkezi.

Bela smrt

Na **PZS** v tem času še posebej opozarjajo na zelo veliko in smrtonosno plazovno nevarnost. »Plazu rečemo tudi bela smrt in ta je v gorah brez voznega reda. Po nesreči v plazu je ključnih prvih 15 minut. Če v tem času ne odkrijejo ponesrečenca, žal skoraj ni več upanja za preživetje.

Kadar pomislimo na plaz, žal vedno pomislimo na smrt. Zato je za vse, predvsem za turne smučarje, katerih število vedno bolj narašča, pomembna oprema, predvsem lavinski trojček, ki mnogokrat rešuje življenja,« je dejal Matjaž Šerkezi.

Poleg plazov in drugih že omenjenih nevarnosti so pozimi nevarni tudi napihani sneg in poledeneli tereni. Prav zdrs, pozimi na poledenelem terenu, je še vedno najpogostejši razlog za nesrečo.

Strokovni sodelavci **PZS** so na terenu prikazali tudi pravilno

uporabo opreme, od namestitve derez, iskanja zasutega pod plazom do zaustavljanja s cepinom pri padcu. Niti najboljše in najdražja oprema namreč ne pomaga, če je ne znamo uporabljati. »Sama oprema v današnjih časih niti ni več ključni problem, saj je lahko dostopna in ljudje si jo nabavijo. Njena pravilna uporaba v konkretnih situacijah pa je izziv, ki mu zdaj namenjam največjo pozornost. Samo teorija ni dovolj, slediti mora praksa pod strokovnim vodstvom in postopno nabiranje izkušenj, ki sčasoma oblikujejo samostojnega planinca,« je poudaril generalni sekretar PZS in inštruktor planinske vzgoje Damjan Omerzu. Dodal je tudi, naj začetniki svoje prve korake v zimski gorski svet začnejo delati s pomočjo ustreznega usposabljanja in vodnikov.

Vabilo mladim

Najmlajšo udeleženko strokovne ekipe PZS, predstavnico Mladske komisije PZS Klaro Kavčič smo povprašali, kako bi se dalo preko družabnih omrežij z opozorili doseči čim več mladih, in svetovala je, naj mladi, ki bi radi začeli zahajati v gore, pa nimajo nikogar, ki bi jim to pokazal, sledijo profilu Mladske komisije PZS na družbenih omrežjih. »Tam redno objavljamo razpise in vabila za usposabljanja, tečaje in skupne ture, namenjene dijakom, študentom in drugi mladini. Tečaji in usposabljanja niso dragi, plačati je treba le spanje v koči in hrano, ponavadi je še bolj ugodno, kot če bi šli sami. Kdor nima izkušenj in bi šel vseeno rad v gore na lastno pest, naj pred turo vsaj pokliče kakšnega prijatelja z izkušnjami in ga vpraša, kako zahtevna je tura. Prav tako naj pridobiva informacije na družbenih omrežjih pri strokovnih združenjih in organizacijah, ne pri nepreverjenih skupinah,« še pravi Klara Kavčič.

Ta konec tedna je nad 2000 metri približno meter debela snežna odeja, nevarnost plazov pa je precejšnja, saj znaša tretjo stopnjo po evropski petstopenjski lestvici. Problem predstavlja napihani in nepreobraženi sneg. »Težave, ki se pojavljajo, so predvsem, da sneg ni preobražen in marsikje še ni dobro sprjet s podlago, sploh, kjer je ta travnata. Kot posledica vetra nastajajo klože, zbite, trde plošče snega, ki popustijo že ob manjši obremenitvi. Na nižjih legah se srečamo s poledenelimi zaplatami, še nižje pa je veliko zapadlega listja, ki se je z veliko količino

padavin spremenilo v kašo in je nevarno za zdrs. V naslednjih dneh se bodo snežne in plazovne razmere burno spreminjale, zato svetujemo redno spremljanje in upoštevanje priporočil,« so trenutne razmere povzeli na PZS.

Marsikaj nas lahko v gorah pričaka in ni konec sveta, če se obrnemo, ko ocenimo, da ni več varno nadaljevati. To ni znak šibkosti, ampak znak resnosti in odgovornosti.

DAMJAN OMERZU PZS OPOZARJA

Najpogostejše napake, ki jih delamo pozimi v gorah, so povezane predvsem z napačno rabo opreme.

Cepin: S cepinom, ki mora imeti zanko, obvezno uporabljamo rokavice. Brez njih ob padcu hitreje spustimo cepin. Držimo ga v močnejši roki, s konico nazaj. Tako se lahko pri padcu ustavimo. Cepin nam ne sme bingljati z nahrbtnika.

Dereze in čelada: Dereze in čelado si namestimo pravočasno, še pred pričakovano uporabo, in ne šele sredi strmega pobočja. Ob derezah obvezno uporabljamo cepin, in ne pohodnih palic. Čelade ne uporabljamo le za zaščito pred padajočim kamenjem, ampak tudi tam, kjer lahko pademo ali kam udarimo z glavom.

Zaustavljanje s cepinom: Ko zdrsnemo na snegu, so prve tri sekunde ključne, saj potem hitrost začne eksponentno naraščati in se ni več mogoče zaustaviti. Ob padcu se takoj obrnemo na trebuh, okel – konico cepina usmerimo v tla in nanjo pritiskamo s težo celega telesa. Stopala dvignemo navzgor, sicer nas bo obrnilo.

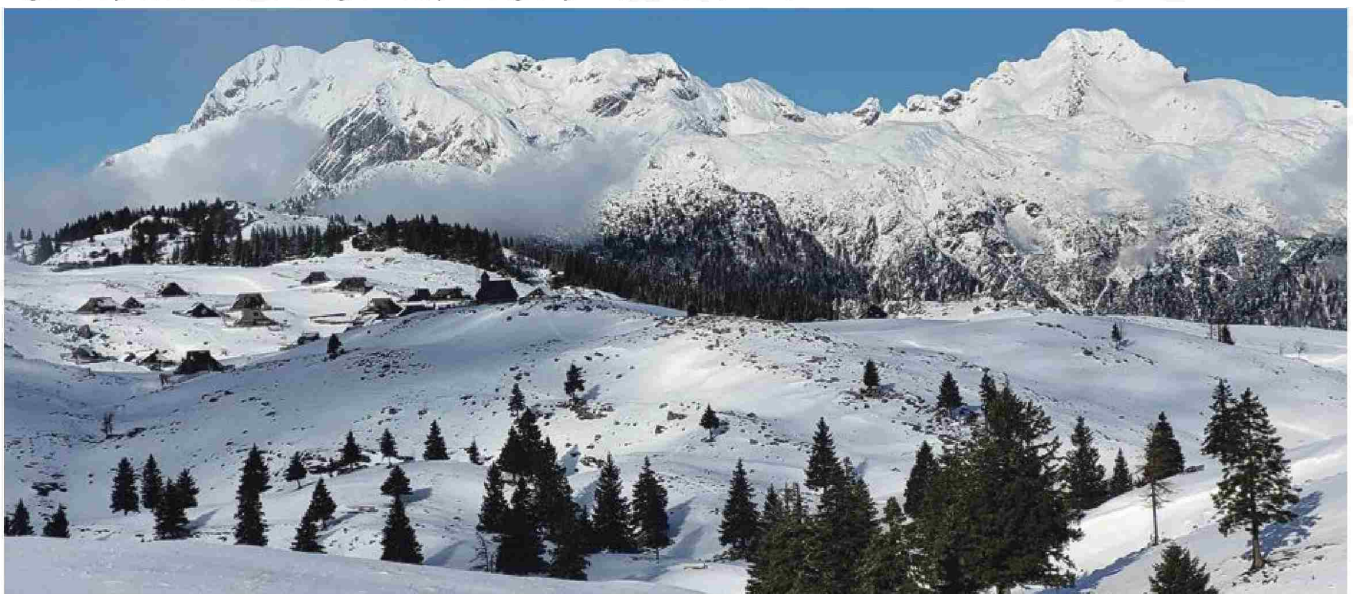
»Zasnežene gore postajajo vedno večji magnet za množice,« pravi podpredsednik PZS Martin Šolar.

Matjaž Šerkezi je na Pokljuki prikazal popolno zimsko gorniško opremo.

Mnogi so zamenjali stadione in telovadnice za gore in že ob prvem snegu drviyo v hribe. FOTOGRAFIJE TINA HORVAT

Pozimi je obisk gora povezan z veliko večjim tveganjem kot poleti.